

Eltűnő kultúrák nyomában

VII. Nemzetközi Székelyföldi Fotóművészeti
Mesterműhely

2010. október 2-10.

Erdély-Gyimesi csángók világa

Erdély. Minden magyarban ennek a szónak a hallatán valamilyen érzelmi hangulat alakul ki. A trianoni békeszerződés következtében megszűnt történelmi Magyarország legnagyobb tájegysége, amely ma Románia részét képezi.

Hányatott történelmű vidék, melynek magyarsága túlélte a kun, tatár, török, osztrák háborúkat, a Ceausescu diktatúráját. Ezen a vidéken hirdették meg először a vallásszabadságot. A történelem folyamán együtt élt itt a magyar, székely, szász, román hol békében, hol harcban. Páratlan szépségű táj, a Kárpátok hegykoszorúja, a havasok világa mindig is kemény munkára sarkalta az itt élőket.

Megőrződtek olyan archaikus életformák a mai napig, amelyek a mai Magyarországról eltűntek.

Gyimes sajátos „Patakország”, a Tatros felső folyásánál. A Gyimes helynév első okleveles adata a „Ghemes”(1677-ből). 1626-ban Bethlen Gábor várat, nagyobb vámházat emelt Moldva és Erdély határánál, romjai ma is láthatók. Talán az első települések éppen a vámházhoz kapcsolódtak. Az első biztos adat Gyimesvölgye lakosságáról egy 1721-es összeírás, ez 19 vándorló családról szól. A Gyimes név a gim szóra vezethető vissza, olyan hely, ahol sok a gímszarvas. A „Gyimes-Loka” név először 1701-ben szerepel hivatalos irományokban. A Tatros folyó felső vízgyűjtőjének területe - a Gyimesi szorosig - mintegy 650 km². Csíkszereda irányából Gyimes határát a Fügés-tetői hágón (a csángók Csermászónak, Szermászónak vagy Sermászónak nevezik) érjük el, ahonnan csodálatos látvány fogadja a látogatót. A Fügés aljában már a Tatros vize völgyében folytatjuk mintegy 30 km-es utunkat. A településszerkezet is sajátosan módosult: a völgyekben a hosszanti úti falu, míg a mellékvölgyekben, a patakokban a szórvány több változatával találkozhatunk. Itt nem találhatók ún. Tömör falvak, csak tanyatelepek, ezek pedig „patakokra”, „patakvölgyekre” oszlanak, melyek sokszor egy-egy családnév után kapták nevüket. (Pl. Antalok pataka). A havason, az esztenán a házakat faragatlan gerendákból építik. A Gyimes völgyét, ezt a felső völgyszakaszt, a Tatros vize forrásvidékét három nagyközség lakói népesítették be: Gyimesfelsőlok (Lunca de Sus), Gyimesközéplak (Lunca de Mijloc) és Gyimesbükk (Ghimeș-Făget - már Bákó megyében van). Az itt élő magyarokat csángóknak nevezik. Ők a gyimesi csángók, megkülönböztetve ezáltal őket a moldvai csángóktól. Gyimesben más mindenki jövevény, a bennszülött a csángó. A helyi identitástudat ma is erős: a gyimesi csángók nagy része tudja, honnan csángáltak ide.

Mivel kevés a szántóföld, a gazdasági élet alapját az állattenyésztés, a pásztorkodás, a fafeldolgozás, fakereskedelem és a háziipar képezi. A csángó életmód egyik sajátossága a kalibázás. Tavasszal a gyimesiek kiköltöztek állataikkal a nyári szállásra, majd ősszel, Szent Mihály napja körül hazaköltöztek a téli szállásra.

A változatos szépségű táj, a vad hegyek világa, a fantasztikus hegyvonulatok, vadregényes völgyek, szurdokok, a patak völgyek, a hegyi gazdálkodás mind-mind kifogyhatatlan fotótémát biztosítanak.

Részletes program:

1. nap: Utazás személyautókkal közösen Magyarországról Gyimesbe. Érkezés az esti órákban. Este ismerkedés a projekt résztvevői között. Hozott portfóliók bemutatás

2.-7. nap: A gyimesi csángók zárt közösségének, életének, még létező építészeti, tárgyi kultúrájának dokumentálása a fotóművészet eszközeivel. Csángó szorvány világ a Gyimesekben. Előadások a vidék építészeti jellegzetességeiről, kulturális hagyományokról, a gyimesi csángó néprajzi csoport életéről, történetéről. Csángó szorvány világ kialakulása. Esténként előadások a szubjektív dokumentarizmusról, a tájfényképezés lelkületéről.

Előadók: **Szabó Béla** fotóművész (Magyar Fotóművészek Szövetsége, Fotóművészek Nemzetközi Szövetsége, Osztrák Fotográfiai Társaság tagja), szakíró, oktató (Nyugat-Magyarországi Egyetem), **Mekli Zoltán** fotóriporter, fotóművész, **Dezső László** fotóművész, (Romániai Fotóművészek Szövetsége) Erdély Kárpát Egyesület elnöke, a területről készült kiadványok fotográfusa és kiadója, **Laco Struhár** fotóművész (Szlovákia, Európai Professzionális Fotográfusok Szövetsége)

8 nap. Hazautazás, útközben fotózási lehetőség

A szállás 2 ágyas szobákban félpanzióval.

A résztvevők személygépkocsival utaznak, 4 fő/autó formájában a program szállásának helyszínére, valamint a program során is.

Szakmai vezetők:

Szabó Béla fotóművész, fotográfus (Győri Fotóklub Egyesület, Canon Pro Club, Magyar Fotóművészek Szövetsége, Fotóművészek Nemzetközi Szövetsége, Osztrák Fotográfiai Társaság tagja), szakíró, oktató (Nyugat-Magyarországi Egyetem, Fotóoktatás.hu, IMMI-Nemzetközi Multimédia Intézet) több könyv fotográfusa.

Mekli Zoltán fotóriporter, fotóművész, (Győri Fotóklub Egyesület)

Dezső László fotóművész, (Győri Fotóklub Egyesület, Romániai Fotóművészek Szövetsége) a több mint 100 éve alapított természetjáró Erdély Kárpát Egyesület elnöke, a területről készült kiadványok, könyvek fotográfusa és kiadója.

Szabó Béla

AFIAP, Hon. ES-ÖGPh, E-MAFOSZ/G, Magyar Fotóművészek Szövetségének tagja

9153 Öttevény, Fő u. 57

Tel:30/9592-760

belafoto@t-online.hu   www.belafoto.hu

Jelentkezni 2010. szeptember 1-ig lehet, a részvételi díj 50 %-nak befizetésével. Maximális létszám: 16 fő.

Részvételi díj: 330 Euro+ a gépkocsik üzemanyagköltsége. Az autó tulajdonosa nem fizet, ő a gépkocsiját adja. Az egész út kb. 2500 km.

